

Projekt z dnia 16 sierpnia 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia

w sprawie komunalnych osadów ściekowych²⁾

Na podstawie art. 43 ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu komunalnych osadów ściekowych;
- 2) ilości oraz sposób określania dawek komunalnych osadów ściekowych, które mogą być stosowane w ciągu roku na jednostkę powierzchni;
- 3) zakres, częstotliwości i metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych i gruntów, na których osady te mają być stosowane.

§ 2. Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane, jeżeli:

- 1) zawartość w nich metali ciężkich nie przekracza ilości określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) w komunalnych osadach ściekowych stosowanych w rolnictwie i do rekultywacji gruntów na cele rolne nie wyizolowano bakterii z rodzaju Salmonella – w 100 g przeznaczonych do badań osadów;
- 3) łączna liczba żywych jaj pasożytów jelitowych *Ascaris* sp., *Trichuris* sp., *Toxocara* sp. – w 1 kg suchej masy (s.m.) przeznaczonych do badań osadów stosowanych:
 - a) w rolnictwie – wynosi 0,
 - b) do rekultywacji terenów – jest nie większa niż 300,

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu pod numerem, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998 r., z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.13, t. 20, str. 337).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 88, poz. 587, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 199, poz. 1227 i Nr 223, poz. 1464 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 79, poz. 666.

- c) do dostosowania gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – jest nie większa niż 300,
 - d) do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu – jest nie większa niż 300,
 - e) do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz – jest nie większa niż 300;
- 4) ilość metali ciężkich w wierzchniej (0-25 cm) warstwie gruntu, na którym komunalne osady ściekowe mają być stosowane, nie przekracza ilości ustalonych:
- a) w załączniku nr 2 do rozporządzenia – przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne,
 - b) w załączniku nr 3 do rozporządzenia – przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych do rekultywacji terenów na cele nierolne, do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu, do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i produkcji pasz oraz przy dostosowywaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 5) odczyn pH gleby na terenach użytkowanych rolniczo jest nie mniejszy niż 5,6;
- 6) działanie to nie powoduje pogorszenia jakości gleby, a w szczególności przekroczenia standardów jej jakości oraz standardów jakości ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359), oraz nie powoduje pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

§ 3. 1. Przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych dawkę osadu ustala się oddzielnie dla każdej zbadanej objętości komunalnego osadu ściekowego, na podstawie wyników badań reprezentatywnych próbek komunalnego osadu ściekowego.

2. Wielkość dawki komunalnego osadu ściekowego zależy od rodzaju gruntu, sposobu jego użytkowania, jakości komunalnego osadu ściekowego i gleby oraz zapotrzebowania roślin na fosfor i azot.

3. Przy ustalaniu wielkości dawki komunalnego osadu ściekowego przy stosowaniu w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne, uwzględnia się zasady dobrej praktyki rolniczej, stosowane na danym gruncie nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub dodatki do wzbogacenia gleby w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.).

4. Wielkość dawki komunalnego osadu ściekowego ustala się w taki sposób, aby jej zastosowanie na danym gruncie nie spowodowało przekroczenia w jego wierzchniej warstwie zawartości metali ciężkich, ponad ilości określone w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia.

5. Ilości komunalnych osadów ściekowych, które mogą być stosowane w ciągu roku na jednostkę powierzchni, pod warunkiem przestrzegania dopuszczalnych ilości metali ciężkich w stosowanych komunalnych osadach ściekowych określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, nie mogą przekraczać:

- 1) w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne – 3 Mg s.m./ha/rok;

2) do rekultywacji terenów na cele nierolne oraz przy dostosowywaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu, do uprawy roślin nie przeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz – 15 Mg s.m./ha/rok.

6. Przy jednokrotnym w ciągu dwóch lub trzech lat, stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne, dawka może być skumulowana i nie może przekraczać odpowiednio 6 Mg s.m./ha/2 lata i 9 Mg s.m./ha/3 lata.

7. Przy jednokrotnym w ciągu dwóch lub trzech lat, stosowaniu komunalnych osadów ściekowych do rekultywacji terenów na cele nierolne oraz przy dostosowywaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu, do uprawy roślin nie przeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz, dawka może być skumulowana i nie może przekraczać odpowiednio 30 Mg s.m./ha/2 lata i 45 Mg s.m./ha/3 lata.

§ 4.1 Do celów określonych rozporządzeniem stosuje się komunalne osady ściekowe w postaci płynnej, ziemistej lub mazistej.

2. Komunalne osady ściekowe w postaci płynnej mogą być wprowadzane do gruntu tylko metodą iniekcji (wstrzykiwania) lub metodą natryskiwania, w tym hydroobsiewu, a komunalne osady ściekowe w postaci mazistej i ziemistej należy rozprowadzać równomiernie na powierzchni gruntu i niezwłocznie z nim zmieszać, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Komunalne osady ściekowe miesza się z gruntem niezwłocznie po przetransportowaniu na nieruchomość, na której komunalne osady ściekowe mają być stosowane.

4. Komunalne osady ściekowe nie mogą być wykorzystywane podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

§ 5. 1. Badania, którym poddaje się komunalne osady ściekowe, obejmują oznaczanie w reprezentatywnej próbce tego osadu:

- 1) odczynu pH;
- 2) zawartości suchej masy – wyrażonej w procentach s.m.;
- 3) zawartości substancji organicznej – wyrażonej w procentach s.m.;
- 4) zawartości azotu ogólnego, w tym azotu amonowego – wyrażonej w procentach s.m.;
- 5) zawartości fosforu ogólnego – wyrażonej w procentach s.m.;
- 6) zawartości wapnia i magnezu – wyrażonej w procentach s.m.;
- 7) zawartości metali ciężkich: ołowiu, kadmu, rtęci, niklu, cynku, miedzi i chromu – wyrażonej w mg/kg s.m.;
- 8) obecności bakterii chorobotwórczych z rodzaju Salmonella w 100 g osadu;
- 9) liczby żywych jaj pasożytów jelitowych Ascaris sp., Trichuris sp., Toxocara sp. w kg s.m.

2. Badania komunalnych osadów ściekowych przeprowadza się z częstotliwością zależną od obciążenia oczyszczalni, wyrażonego liczbą równoważnych mieszkańców (LRM), nie rzadziej niż:

- 1) raz na sześć miesięcy – przy LRM do 10.000;
- 2) raz na cztery miesiące – przy LRM powyżej 10.000 do 100.000;
- 3) raz na dwa miesiące – przy LRM ponad 100.000.

3. Reprezentatywną próbkę komunalnego osadu ściekowego do badań uzyskuje się przez połączenie i dokładne zmieszanie próbek pobranych w tym samym czasie z różnych miejsc przeznaczonego do badań komunalnego osadu ściekowego; ich liczba wynosi co najmniej:

- 1) 10 – przy objętości osadu ściekowego do 50 m³;
- 2) 15 – przy objętości osadu ściekowego powyżej 50 m³ do 100 m³;
- 3) 30 – przy objętości osadu ściekowego powyżej 100 m³.

4. Metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Grunty, na których komunalne osady ściekowe mają być stosowane, podlegają badaniom obejmującym oznaczanie w reprezentatywnej próbce tego gruntu:

- 1) odczynu pH;
- 2) zawartości metali ciężkich: ołowiu, kadmu, rtęci, niklu, cynku, miedzi i chromu – wyrażonej w mg/kg s.m.;
- 3) zawartości fosforu przyswajalnego w przeliczeniu na P₂O₅ (pięciotlenek fosforu), jeżeli osad będzie stosowany w rolnictwie – wyrażonej w mg/100 g gleby.

2. Badania gruntów wykonuje się każdorazowo przed zastosowaniem komunalnych osadów ściekowych.

3. Reprezentatywną próbkę gruntu do badań uzyskuje się przez zmieszanie 25 próbek pobranych w punktach regularnie rozmieszczonych na powierzchni nieprzekraczającej 5 ha, o jednorodnej budowie i jednakowym użytkowaniu.

4. Próbki, o których mowa w ust. 3, pobiera się z głębokości 25 cm albo z głębokości co najmniej 10 cm, jeżeli powierzchniowa warstwa gleby jest mniejsza od 25 cm.

5. Metody referencyjne badań gruntów, na których komunalne osady ściekowe mają być stosowane, określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz. 1140 i Nr 155, poz. 1299).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

W porozumieniu

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia (poz. ...)

ZAŁĄCZNIK Nr 1

ILOŚĆ METALI CIĘŻKICH W STOSOWANYCH KOMUNALNYCH OSADACH ŚCIEKOWYCH

L.p.	Metale	Ilość metali ciężkich w mg/kg suchej masy osadu nie większa niż:		
		przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych :		
		w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne	do rekultywacji terenów na cele nierolne	przy dostosowywaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu, do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i produkcji pasz
1	2	3	4	5
1	Kadm (Cd)	20	25	50
2	Miedź (Cu)	1000	1200	2000
3	Nikiel (Ni)	300	400	500
4	Ołów (Pb)	750	1000	1500
5	Cynk (Zn)	2500	3500	5000
6	Rtęć (Hg)	16	20	25
7	Chrom (Cr)	500	1000	2500

ZAŁĄCZNIK Nr 2

**ILOŚĆ METALI CIĘŻKICH W WIERZCHNIEJ (0-25 CM) WARSTWIE GRUNTU
PRZY STOSOWANIU KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH W ROLNICTWIE
ORAZ DO REKULTYWACJI GRUNTÓW NA CELE ROLNE**

Lp.	Metale	Ilość metali ciężkich w mg/kg suchej masy gruntu nie większa niż:		
		przy gruntach:		
		lekkih	średnich	ciężkich
1	2	3	4	5
1	Kadm (Cd)	1	2	3
2	Miedź (Cu)	25	50	75
3	Nikiel (Ni)	20	35	50
4	Ołów (Pb)	40	60	80
5	Cynk (Zn)	80	120	180
6	Rtęć (Hg)	0,8	1,2	1,5
7	Chrom (Cr)	50	75	100

ZAŁĄCZNIK Nr 3

ILOŚĆ METALI CIĘŻKICH W WIERZCHNIEJ (0-25 CM) WARSTWIE GRUNTU PRZY STOSOWANIU KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH DO REKULTYWACJI TERENÓW NA CELE NIEROLNE, DO UPRAWY ROŚLIN PRZEZNACZONYCH DO PRODUKCJI KOMPOSTU, DO UPRAWY ROŚLIN NIEPRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA I PRODUKCJI PASZ ORAZ PRZY DOSTOSOWYWANIU GRUNTÓW DO OKREŚLONYCH POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW GOSPODARKI ODPADAMI, PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Lp.	Metale	Ilość metali ciężkich w mg/kg suchej masy gruntu nie większa niż:		
		przy gruntach:		
		lekkich	średnich	ciężkich
1	2	3	4	5
1	Kadm (Cd)	3	4	5
2	Miedź (Cu)	50	75	100
3	Nikiel (Ni)	30	45	60
4	Ołów (Pb)	50	75	100
5	Cynk (Zn)	150	220	300
6	Rtęć (Hg)	1	1,5	2
7	Chrom (Cr)	100	150	200

ZAŁĄCZNIK Nr 4**METODY REFERENCYJNE BADAŃ KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH**

Lp.	Wskaźnik	Metoda
1	2	3
1	Odczyn pH	oznaczenie elektrometryczne w roztworze wodnym
2	Zawartość suchej masy	suszenie w temperaturze 105°C, ważenie
3	Zawartość substancji organicznej	prażenie w temperaturze 600°C, ważenie
4	Zawartość azotu ogólnego	mineralizacja w środowisku kwaśnym z dodatkiem katalizatora
5	Zawartość azotu amonowego	destylacja amoniaku i oznaczenie metodą miareczkową lub spektrofotometryczną
6	Zawartość fosforu ogólnego	mineralizacja do fosforu (V) i oznaczenie spektrofotometryczne
7	Zawartość wapnia i magnezu	mineralizacja mieszaniną kwasów i oznaczenie metodą miareczkową lub spektrometrią atomową
8	Zawartość metali ciężkich: ołowiu, kadmu, rtęci, niklu, cynku, miedzi i chromu	spektrometria absorpcji atomowej po mineralizacji w wodzie królewskiej lub stężonych kwasach (błąd oznaczenia nie może przekraczać 10% odpowiedniej wartości dopuszczalnej)
9	Obecność bakterii chorobotwórczych z rodzaju Salmonella	przewodzenie hodowli na podłożach namnażalnych i różnicująco-selektywnych oraz potwierdzenie wyników badaniem biochemicznym
10	Liczba żywych jaj pasożytów jelitowych Ascaris sp., Trichuris sp., Toxocara sp.	izolacja żywych jaj z reprezentatywnej próbki osadu przez wstrząsanie lub mieszanie, płukanie z zastosowaniem wirowania oraz flotację, inkubację, a następnie wykonanie badania mikroskopowego

ZAŁĄCZNIK Nr 5**METODY REFERENCYJNE BADAŃ GRUNTÓW, NA KTÓRYCH MAJĄ BYĆ STOSOWANE KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE**

Lp.	Wskaźnik	Metoda
1	2	3
1	Odczyn pH	oznaczenie elektrometryczne w roztworze wodnym
2	Zawartość metali ciężkich: ołowiu, kadmu, rtęci, niklu, cynku, miedzi i chromu	spektrometria absorpcji atomowej po mineralizacji mocnymi kwasami
3	Zawartość fosforu przyswajalnego w przeliczeniu na P ₂ O ₅ (pięciotlenek fosforu)	ekstrakcja mleczanem wapnia i oznaczenie spektrofotometryczne wg metody Engera-Rhiema

UZASADNIENIE

Konieczność wydania nowego rozporządzenia i jednoczesnego uchylecia obecnie obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz. 1140 i Nr 155, poz. 1299) jest spowodowana potrzebą uproszczenia obowiązujących przepisów przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z wymogami dyrektywy Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (Dz. Urz. WE L 181, z 4.7.1986 r., str. 6, z późn. zm.), a jednocześnie względami legislacyjnymi, gdyż z powodu zmian wprowadzanych w art. 43 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 oraz z 2007 r. Nr 88, poz. 587 oraz z 2008 r. Nr 138, poz. 865 i Nr 199, poz. 1227 i Nr 223, poz. 1464 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1458 oraz z 2006 r. Nr 63, poz. 441), nie jest możliwa nowelizacja obecnie obowiązującego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy Rady 86/278/EWG w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie, państwa członkowskie, w celu przeciwdziałania akumulacji metali ciężkich w glebie, regulują stosowanie osadu poprzez stosowanie jednej z procedur określonych w przedmiotowym art. 5.

Jedną z procedur, zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. a dyrektywy, jest ustanowienie ilości osadu, wyrażonych w tonach suchej masy, które mogą być wprowadzone do gleby na jednostkę powierzchni w ciągu roku przy przestrzeganiu wartości dopuszczalnych stężenia metali ciężkich w osadach, które zostały określone w załączniku I B do dyrektywy Rady 86/278/EWG.

Drugą z procedur, zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy, jest przestrzeganie wartości dopuszczalnych w odniesieniu do ilości metali wprowadzanych do gleby na jednostkę powierzchni i jednostkę czasu, zgodnie z załącznikiem I C do dyrektywy Rady 86/278/EWG.

Obecnie rozporządzenie w sprawie komunalnych osadów ściekowych wykorzystuje jednocześnie obie procedury zapobiegania akumulacji metali ciężkich w glebie, o których mowa w dyrektywie Rady 86/278/EWG. Pierwsza procedura została wdrożona poprzez określenie zawartości metali ciężkich w stosowanych komunalnych osadach ściekowych w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz poprzez określenie dawek komunalnych osadów ściekowych w załączniku nr 4 do rozporządzenia. Druga procedura została wdrożona w § 3 ust. 3 rozporządzenia poprzez określenie ilości metali ciężkich, które mogą być wprowadzone z komunalnym osadem ściekowym w ciągu roku do gleby. Konsekwencją powyższego jest znaczne utrudnienie prawidłowego wyliczenia dopuszczalnych do stosowania dawek komunalnych osadów ściekowych.

Z uwagi na powyższe proponuje się uproszczenie przepisów niniejszego rozporządzenia poprzez usunięcie przepisów odnoszących się do procedury określonej w art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy, a pozostawienie przepisów odnoszących się do procedury określonej w art. 5 ust. 2 lit. a dyrektywy Rady 86/278/EWG.

W związku z powyższym proponuje się nadanie nowego brzmienia przepisom zawartym w § 1 pkt 2 i w § 3 dotychczas obowiązującego rozporządzenia, nadanie

nowego brzmienia załącznika nr 1 do dotychczas obowiązującego rozporządzenia oraz uchylenie dotychczasowego załącznika nr 4, co pozwala na zachowanie zgodności z przepisami dyrektywy Rady 86/278/EWG.

Ponadto w projekcie rozporządzenia oprócz zmian związanych z usunięciem przepisów odnoszących się do procedury określonej w art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy, wprowadzono zmiany wynikające z praktycznego stosowania dotychczas obowiązującego rozporządzenia w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

W celu ochrony powierzchni gleby i ziemi dodano w § 2 pkt 6 warunek mówiący o tym, że komunalne osady ściekowe mogą być stosowane wyłącznie wtedy, gdy działanie to nie powoduje przekroczenia standardów jakości gleby i ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359).

Zmiany wprowadzone w § 3 obecnie obowiązującego rozporządzenia dotyczą zmiany dotychczas używanego pojęcia „partia osadu” poprzez wprowadzenie doprecyzowującego przepisu, że dawkę osadu ściekowego ustala się oddzielnie dla każdej zbadanej objętości komunalnego osadu ściekowego przeznaczonego do stosowania, na podstawie wyników badań reprezentatywnych próbek komunalnego osadu ściekowego. Wprowadzono dodatkową zasadę, że przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie lub do rekultywacji gruntów na cele rolne, powinno brać się pod uwagę również zasady dobrej praktyki rolniczej, uwzględniając jednocześnie stosowane na danym gruncie nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub dodatki do wzbogacenia gleby w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.). Określone zostały ilości komunalnych osadów ściekowych, które mogą być stosowane w ciągu roku na jednostkę powierzchni (ha) uzależnione od przestrzegania dopuszczalnych ilości metali ciężkich w stosowanych komunalnych osadach ściekowych, a mianowicie dla stosowania:

- 1) w rolnictwie lub do rekultywacji gruntów na cele rolne – 3 Mg s.m./ha/rok,
- 2) w pozostałych celach – 15 Mg s.m./ha/rok.

Po uzgodnieniach z instytucjami wiodącymi w zakresie ochrony powierzchni ziemi, dopuszczono na mocy § 3 ust. 6 i 7, możliwość stosowania skumulowanych dawek komunalnych osadów ściekowych w przypadku ich jednokrotnego zastosowania w odstępie dwóch lub trzech lat. Przy zachowaniu określonych rozporządzeniem warunków, stosowanie zwielokrotnionych dawek komunalnych osadów ściekowych w większych odstępach czasu nie wpłynie na pogorszenie stanu jakości gleby i ziemi, a równocześnie przyczyni się do obniżenia kosztów aplikacji osadów i ułatwi równomierne ich rozproszczenie na powierzchni ziemi.

Zmiana wprowadzona w § 4 obecnie obowiązującego rozporządzenia polega na dodaniu nowego ustępu wprowadzającego wymóg niezwłocznego zmieszania z gruntem przywiezionych komunalnych osadów ściekowych do zastosowania na danym gruncie. Przepis ten jest niezbędny, aby zapewnić prawidłowe prowadzenie odzysku komunalnych osadów ściekowych na danej nieruchomości oraz w celu uniknięcia negatywnego oddziaływania tych osadów na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi

w wyniku magazynowania w niewyznaczonym miejscu i w niekontrolowany sposób tych osadów na nieruchomości.

Zmiana wprowadzona w § 4 ust. 1 obecnie obowiązującego rozporządzenia, polegająca na dopuszczeniu do stosowania w rolnictwie osadów w postaci mazistej, wprowadzona została w oparciu o doświadczenia i badania instytutów, z których wynika, że jest to często stosowana w rolnictwie postać komunalnych osadów ściekowych, nie przyczyniająca się do trudności w równomiernym rozprawianiu osadów na polach.

Zmiana wprowadzona w § 6 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia jest konsekwencją wprowadzonych zmian związanych z pozostawieniem stosowania procedury określonej w art. 5 ust. 2 lit. a dyrektywy Rady 86/278/EWG i dotyczy wykonywania badań gruntów przed każdym zastosowaniem komunalnego osadu ściekowego na danym gruncie. Z uwagi na fakt, że określone zostały ilości komunalnych osadów ściekowych jakie można wprowadzić w ciągu roku na jednostkę powierzchni, oraz biorąc pod uwagę, że dawka komunalnych osadów ściekowych jest uzależniona zarówno od jakości komunalnych osadów ściekowych, jak i jakości gruntu, nieuzasadnione byłoby pozostawienie dotychczasowej częstotliwości prowadzenia badań gruntów.

Dokonano również zmiany w załączniku określającym metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych polegającej na dodaniu w metodzie określania żywych jaj pasożytów jelitowych, wymagania przeprowadzania inkubacji przed wykonaniem badania mikroskopowego. W związku z wykreśleniem dotychczasowego załącznika nr 4, przenieśmowaniu uległy dotychczasowe załączniki nr 5 i 6.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414 i Dz. U. z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym podlega notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny:

Przepisy projektowanego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie komunalnych osadów ściekowych dotyczą wytwórców komunalnych osadów ściekowych, organów administracji właściwych do wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odzysku oraz osób władających nieruchomościami, na których mają być stosowane komunalne osady ściekowe.

II. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych:

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania wojewodom, marszałkom województw, wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska, Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Projekt rozporządzenia został przekazany w ramach konsultacji społecznych do: Prezydentów Miast: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra, NSZZ „Solidarność”, OPZZ, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych *Lewiatan*, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiego Klubu Ekologicznego, Instytutu na Rzecz Ekorozwoju, Biuro Wspierania Lobbying Ekologicznego, Centrum Prawa Ekologicznego, Polskiej Izby Ekologii, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu, Polskiej Izby Gospodarki Odpadami, Krajowej Izby Gospodarczej, Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin, Państwowej Rady Ochrony Środowiska, Krajowej Izby Gospodarki Odpadami, Business Centre Clubu – Związku Pracodawców, Stowarzyszenia Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami, Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Ochrony Środowiska, Zakładu Technologii Ścieków i Ochrony Wód Instytutu Ochrony Środowiska, Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Instytutu Gospodarowania Odpadami, AGRIS Zakładu Ekoinżynierii Ochrony Gleby i Ziemi, Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej, Stowarzyszenia Eksploatatorów Obiektów Gospodarki Wodno – Ściekowej, Stowarzyszenia Wodociągi Wielkopolskie, Regionalnego Stowarzyszenia Wodociągowego.

Pozytywną opinię do projektu rozporządzenia (bez uwag) wyraziło: 8 wojewodów (opolski, świętokrzyski, podkarpacki, łódzki, dolnośląski, pomorski, wielkopolski, mazowiecki, 11 marszałków województw (zachodniopomorski, wielkopolski, opolski, lubuski, kujawsko-pomorski, lubelski, świętokrzyski, małopolski, dolnośląski, mazowiecki, podlaski, 5 wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska (z Wrocławia, z Bydgoszczy, z Białegostoku, z Opola, z Gdańska) oraz Urząd Miasta Krakowa, Prezydent Miasta Zielona Góra, Prezydent Bydgoszczy, Prezydent Miasta Szczecin, Prezydent Miasta Katowice, Prezydent Miasta Gdańska. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie zgłosiła uwag do projektu rozporządzenia.

Do projektu rozporządzenia wpłynęło 89 propozycji zmian.

Wpłynęły propozycje od: wojewody warmińsko-mazurskiego, marszałka województwa podkarpackiego, wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska

(z Krakowa, z Lublina, z Olsztyna, z Poznania, z Rzeszowa, ze Szczecina, z Wrocławia i z Warszawy) oraz z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Ponadto propozycje przesłali: "Sokołów " S.A., AGRIS Zakład Ekoinżynierii Ochrony Gleby i Ziemi, Aqua S.A., Aquanet S.A., Instytut Ochrony Środowiska, IUNG Puławy, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A., Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej, Regionalne Stowarzyszenie Wodociągowe w Olsztynie, Robert Radojewski, Spółka Wodno-Ściekowa „PROSNA”, Stowarzyszenie „Wodociągi Wielkopolskie”, Stowarzyszenie Eksploatatorów Obiektów Gospodarki Wodno-Ściekowej w Polsce.

Spośród 89 propozycji, 25 było o charakterze ogólnym, 43 propozycji szczegółowych (27 propozycji przyjętych, 16 nie przyjętych) dotyczyło przepisów zmienianych w przedmiotowym projekcie w stosunku do obowiązującego stanu prawnego, a 21 propozycji (7 propozycji przyjętych, 14 nie przyjętych) dotyczyło innych przepisów rozporządzenia niż zmieniane w przedmiotowym projekcie.

W wyniku konsultacji społecznych w § 3 rozporządzenia doprecyzowany został przepis odnoszący się do każdej partii osadu. W przepisie tym wprowadzona została zasada dla stosowania komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne, uwzględniania (przy ustalaniu dawki osadów) zasad dobrej praktyki rolniczej, stosowania na danym gruncie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub dodatków do wzbogacenia gleby (w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi).

Zwiększono ilości komunalnych osadów ściekowych, które mogą być stosowane w ciągu roku na jednostkę powierzchni, co przyczyni się do ograniczenia składowania osadów na składowiskach odpadów.

Ponadto, zwiększono dopuszczalne ilości metali ciężkich w stosowanych komunalnych osadach ściekowych przy równoczesnym zachowaniu dotychczasowych dopuszczalnych ilości metali ciężkich w wierzchniej (0-25 cm) warstwie gruntu przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne, co umożliwi zagospodarowanie w powyższy sposób większej ilości osadów dobrej jakości.

Wprowadzono w § 4 przepis nakazujący mieszanie komunalnych osadów ściekowych z gruntem niezwłocznie po przetransportowaniu osadów na teren nieruchomości, na której mają zostać zastosowane, co podyktowane jest zaniechaniem praktyk długoterminowego magazynowania odpadów w sposób niekontrolowany na polu.

Uwzględnione zostały w § 6 rozporządzenia propozycje dostosowania przepisów odnoszących się do częstotliwości wykonywania badań gruntów, do wprowadzanych zmian związanych ze stosowaniem komunalnych osadów ściekowych.

Wprowadzono w załączniku nr 4 do rozporządzenia dotyczącym metod referencyjnych badań komunalnych osadów ściekowych, dla metody badań liczby żywych jaj pasożytów jelitowych, konieczność przeprowadzania inkubacji przed badaniem mikroskopowym.

Pozostałe propozycje zostały odrzucone, ponieważ ich zakres wykraczał poza upoważnienie ustawowe lub też był niezgodny z celem nowelizacji rozporządzenia.

Zestawienie zgłoszonych propozycji wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Środowiska do nich umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej.

IV. Skutki wprowadzenia regulacji:

1. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Brak wpływu.

2. Wpływ regulacji na rynek pracy

Brak wpływu.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzone w trakcie konsultacji społecznych propozycje dotyczące zwiększenia częstotliwości prowadzenia badań gruntów oraz zmiana w metodyce referencyjnej badań komunalnych osadów ściekowych wskaźnika liczby żywych jaj pasożytów jelitowych, spowoduje zwiększenie kosztów ponoszonych przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych (oczyszczalnie ścieków) na badania laboratoryjne, w przypadku: stosowania osadów do rekultywacji, dostosowania do określonych potrzeb wynikających z planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu, oraz w przypadku uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i produkcji pasz. Natomiast w przypadku stosowania osadów w rolnictwie, przedmiotowe koszty nie wzrosną. Komunalne osady ściekowe są z reguły stosowane w rolnictwie raz do roku, zatem wytwórca komunalnych osadów ściekowych stosowanych w rolnictwie będzie miał obowiązek przeprowadzania badań gruntów z taką samą częstotliwością jak dotychczas.

Wielkość ponoszonych kosztów laboratoryjnych będzie uzależniona od liczby miejsc, w których osady będą stosowane, jak również od częstotliwości stosowania tych osadów.

4. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu.

5. Wpływ regulacji na budżety odbiorców końcowych

Brak wpływu.

6. Wpływ na ochronę środowiska

Projekt rozporządzenia pozytywnie wpłynie na ochronę środowiska, w szczególności w zakresie ochrony gruntów o przeznaczeniu rolniczym przed nadmiernym nawożeniem substancjami organicznymi, jak również zapewni kontrolę nad wprowadzaniem metali ciężkich do gleby przed każdorazowym zastosowaniem tego osadu na gruncie.

7. Źródła finansowania

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

